

EMANET İŞLEMLERİ

Versiyon : 3.6.6.x

İlgili Programlar : Yakamoz ve Üstü Ticari Paketler

Tarih : 03.02.2009

Doküman Seviyesi (1 – 5) : 3 (Tecrübeli Kullanıcı)

GİRİŞ

Derece Yazılım PARALOG® Yakamoz ve üzeri Ticari Paketlerde kullanılmak üzere **Emanet İşlemleri** adında yeni bir modül geliştirilmiştir. Emanet işlemleri kullanıma alındığında normal fatura ve irsaliye dışında ayrı bir adım altında **Emanet Faturası** ve **Emanet İrsaliyesi** düzenlenebilecektir. Bu yapı ile ileriye dönük gelirlerin takibini sağlayacak bir düzen oluşturulur.

Emanet işlemlerinin en önemli özelliği faturanın resmi olarak baştan kesiliyor olması ve bu faturanın satış gelirlerine anında yazılmamasıdır. Fatura kesildiği için ilgili cari hesap borçlandırılır fakat stok kayıtları ile satış gelirlerinde değişiklik olmaz. Kesilen fatura ancak irsaliye düzenlenip mal teslimi yapıldıktan sonra satış gelirin dönüşecektir.

Emanet işlemlerinin çalışma biçiminde gözlenen bu farklılık, işletmenin gelecek dönem gelirlerinin kayıt altına alınmasını hedefleyen esnek bir yapı olarak değerlendirilmelidir. Özellikle ihale usulü çalışılan ya da özel anlaşmalara bağlı olarak ticari ilişkilerin yürütüldüğü cari hesaplara ait kayıtların tutulması klasik sipariş-irsaliye-fatura takip yöntemlerine aykırılıklar içerir. Derece Yazılım, **PARALOG®** Ticari Paketlerine eklediği Emanet İşlemleri modülü ile sözü geçen aykırılıkları ortadan kaldırarak her iki çalışma biçimini sağlıklı biçimde bir arada sunmaktadır. Böylece hem normal müşteriler hem de ihale usulü çalışılan müşterilere ait kayıtlar bir arada ve uyum sorunu yaşanmadan kullanılabilir.

Yazıda emanet işlemleri detaylı olarak incelenmekte, program adımları ve kayıtların muhasebeleştirilmesi üzerine bilgiler verilmektedir.

NOT: Emanet işlemlerinin getirdiği kullanım kolaylıkları ek lisanslama gerektirir. Mevcut program paketlerinin güncellenmesi ve emanet işlemleri fonksiyonlarının devreye alınması için lütfen yetkili satıcınızla irtibat kurunuz.

ÖN BİLGİLER

İhale Usulü veya Özel Anlaşmalara Bağlı Çalışma

İhale usulü veya benzeri özel anlaşmalara bağlı olarak çalışılan cari hesaplara ilişkin hareketler ve evrak düzenleme biçimleri aşağıda verilmiştir.

- Yapılan ihale sonucunda ihaleyi kazanan firma ihale konusu mal ve hizmetler için fatura (veya faturalar) keser. Bu faturaları oluşturan kalemler şartnameye uygun olarak planlanan ileri tarihlerde teslim edileceğinden faturaların düzenlendiği tarih itibarıyla mevcut stok bakiyeleri değişmez.
- Öte yandan emanet faturasının kesildiği tarih itibarıyla ilgili cari hesap (ihaleyi açan kuruluş) program tarafından borçlandırılır.
- Planlanan teslim tarihi geldiğinde (ki birden çok tarih planlanmış olabilir) ilgili stok ve hizmetler için emanet irsaliyesi düzenlenir.
- İhale konusu stokların bakiyeleri emanet irsaliyesi düzenlenerek sevkiyat yapıldığında değişir!
- Bir faturadaki kalemler farklı zamanlarda birden çok irsaliye düzenlenerek sevk edilebilir. Faturada belirtilen miktarlara ulaşıldığında ilgili fatura program tarafından otomatik olarak kapatılır. Bu işlem programda Fatura-İrsaliye dönüşümü adımı ile takip edilir.
- Faturaya konu olan cari hesabın yapacağı ödemeler (banka havale/eft işlemleri, çek/senet, nakit vb. yöntemlerle yapılan tüm tahsilatlar) ilgili cari hesabın borcundan düşülür. Son ödeme yapıldığında da cari hesap bakiyesi kapanır.

NOT: Bir işletmede emanet işlemleri ile birlikte normal fatura ve irsaliye kullanımı da devam eder. Emanet işlemlerine ilişkin fatura ve irsaliye komutları ayrı adımlar biçiminde verilmiştir.

MENÜ ADIMLARI

Emanet İşlemlerini Kullanıma Açmak/Kapatmak

Satış/Parametreler/Satış Genel Parametreleri adımıyla **“Satış İşlemleri Genel Tanımları”** penceresine ulaşılır.

“Genel2” sekmesinde emanet işlemleri için gerekli parametreler işaretlenebilir.

'Referans No' karşı cari hesabın kendi takip ettiği numaradır. Özellikle siparişlerde müşteri kendi numarasını bildirirse kendi siparişimize yazıp gereken durumlarda müşteri referans numarasının akibeti araştırılabilir.

Matbuu dökümlerde de kendi numaramızın yanı sıra müşteri referans numarası verilerek müşterinin kendi numarasına ait yapılan işlem belirtilebilir.

Bu özelliğin kullanılması zorunlu değildir. Aşağıda verilecek örneklere hazırlık amacıyla işaretlenmiştir ve ihale numarası yazımı için kullanılacaktır.

NOT: Satışlarda referans kullanımı her zaman kullanılacak bir özelliktir fakat emanet işlemleri ek lisans gerektirir.

Eklenen Menü Adımları ve Özellikler

- ▼ Emanet
  - Emanet Faturası
  - Emanet Fatura->İrsaliye Dönüşümü
  - Emanet İrsaliyesi

- ▼ Emanet Fatura Raporları
  - Emanet Fatura Hareketleri ve Fat->İrs Dönüşün
  - Emanet Fatura Total Raporu

- ▼ Emanet Entegrasyonu
  - Alım/Satış Emanet Entegrasyonu
  - Emanet Sevkiyat Entegrasyonu

STO8DERECE - Cari Tamm

Cari Kod 001 ... Yeni Kod ?

CARI 1

Adres İletişim/Limit Satış Şartları Diğer

Hesap Tipi	Hesap Kod	Hesap Adı
Muhasebe Hesap(120/320)		
Emanet Hesabı		

Cari hesap tanımlamalarında genel muhasebe ile entegrasyon için **“Emanet Hesabı”** adında yeni bir hesap tipi eklenmiştir. Buraya ilgili cari için emanet hesap kodu girilir.

ÖRNEK

İhaleyi düzenleyen kuruluş (karşı cari hesap): ABC BLD. SULAMA HİZMETLERİ A.Ş.
İhale tarihi: 05 Ocak 2009
İhale yöntemi: Pazarlık Usulü

Alımı yapılacak ürünler

Mekanik Valf 325 Ad.
Elektronik Valf 85 Ad.

02.01.2009 tarihinde ABC BLD. SULAMA HİZMETLERİ A.Ş. tarafından 325 adet mekanik ve 85 adet elektronik valf alımı ihalesi açılmıştır. Söz konusu 416 sayılı ihale pazarlık usulü ile firmamız tarafından kazanılmıştır.

Yapılan anlaşmaya göre 12.01.2009 tarihinde toplu fatura düzenlenmesi ve ihale konusu ürünlerin Manisa'da şantiyesine 3 ayrı sevkiyatla ve en geç 31 Mart 2009 tarihine kadar teslim edilmesi karara bağlanmıştır.

EMANET FATURASI DÜZENLEME

Satış/Emanet/Emanet Faturası

ST09EMANET - Satış Emanet Faturası

Dosya Müşteri Stok Hizmet Yükle

Şube: <Merkez Şube> Fiş Tipi: Normal Hesap: Fyt*Mkt=>Bed

Fatura No: 1 742163 Tarih: 12.01.2009 Sevki Yeri: MANISA-MANISA ORG.SAN.SIT. (IH016-45)

Müşteri: IH016 ABC BLD. SULAMA HİZMETL Nakliye: <Serbest>

Alt Hesap: İşlem: Satış Fatura (TF) Referans: 416

Ödeme: Tek Vade (VD) Açıklama: 4734-21/b (05.01.2009)

Döviz: Türk Lirası Kur: 0,00000 Bul

	Stok/Hizmet Kod	Stok/Hizmet Adı	Grup	Kdv %	Teslim Tarihi	1. Miktar	Br	2. Miktar	Br2	Fiyat	Brüt Bedel
1	V01-3314	MEKANİK VALF		18	31.03.2009	85	AD			983,25	83.576,25
2	V02-4619	ELEKTRONİK VALF		18	31.03.2009	325	AD			664,50	215.962,50

Resimde görülen emanet faturasındaki ürünler için birden çok teslimat yapılacağından ara teslim tarihleri yerine son teslim tarihi girilmiştir. Fatura üst bilgilerinde referans kısmına ihale numarası, açıklama kısmına ise ihale kanun numarası ve tarihi girilmiştir.

Normal fatura kesilmiş olsaydı stok envanteri değişecek ve henüz üretilmemiş (ya da elde olmayan) stoklar nedeniyle maliyetler bozulmuş olacaktır. Halbuki emanet faturası düzenlendiğinde **stok envanteri değişmez** ve dolayısıyla **maliyetlerde de değişiklik olmaz!** Emanet faturası adında ayrı bir adım düzenlenmiş olmasının sebebi de budur. Emanet faturasındaki stokların maliyetlerinin hesaplanması ve envanterden düşülmesi ancak irsaliyeleştirildiğinde mümkün olacaktır.

İlgili cari hesap (ABC BLD. SULAMA...) için cari hesap bakiyesi kontrol edilirse normal faturadaki gibi fatura toplamı kadar borçlandırılmış olduğu görülür.

Son stok durum raporu alınır;

ST09DERECE - Stok Durum Raporu

Rapor: Düz

Stok Kodu	Stok Adı	Br	Son Stok Miktarı	Asgari Miktar	Gelecek Sip. Miktarı	Gidecek Sip. Miktarı	Gereksinim Miktarı
V01-3314	MEKANİK VALF	AD	300	0	0	85	0
V02-4619	ELEKTRONİK VALF	AD	750	0	0	325	0
		AD	1.050	0	0	410	0

Raporda gidecek sipariş miktarı bölümünde 85 ve 325 ad olmak üzere emanet faturasının stoklara etkisi görülebilir. Emanet faturasındaki kalemler henüz stok envanterini etkilememiştir. Durum raporunda sipariş olarak değerlendirilen emanet faturaları, eğer yeterli stok mevcut değilse gereksinim miktarının hesaplanmasında kullanılacaktır. Örnekte son stok miktarlarının yeterli olduğu görülüyor.

Sevkiyat öncesi diğer bir rapor ise **Emanet Fatura Raporu**dur. **Ticari/Emanet Fatura Raporları/Emanet Fatura Hareketleri** ve **Fat->Irs Dönüşüm** adımıyla alınan rapor örneği aşağıdadır.

Fiş Tarihi	Belge No	Stok Kodu	Stok Adı	Teslim Tarihi	Brm	Orijinal Miktar	Sevk Edilen Miktar	Kalan Miktar
12.01.2009	742163	V01-3314	MEKANİK VALF	12.01.2009	AD	85	0	85
12.01.2009	742163	V02-4619	ELEKTRONİK VALF	12.01.2009	AD	325	0	325
					AD	410	0	410

Raporda ilgili emanet faturalarındaki kalemlerden hangilerinin ne kadarının sevk edildiği ve ne kadarının sevk edileceği tarihleriyle birlikte görülebilir. Bu rapor emanet faturası kesilen tüm cari hesaplar için gruplanmış olarak gösterilecektir.

İRSALİYEYE DÖNÜŞTÜRME

Faturanın irsaliyeye dönüştürülmesi işlemi için;

Satış/Emanet/Emanet Fatura -> İrsaliye Dönüşümü

Kod	Ürün	Sayı	İl Adı	Yöre
IH016	ABC BLD. SULAMA HİZMETLERİ A.Ş.	1	MANİSA	ORG.SAN.SİT.

Bekleyen satış siparişi olanlar listesinden ilgili cari hesap seçilerek devam edilir.

ST09DERECE - Satış Emanet Fatura -> İrsaliye Dönüşümü

Bekleyen Faturası olanlar: Merkez Ambarı (A) Baş. Saat: 13:08 Her belge için: 1 dakika arttır

Müşteri: IH016 ABC BLD. SULAMA HİZMETLERİ A.Ş. Matbuu Form

Bekleyen Faturaların Bul: Son İrsaliye No: 1 0 Bul Satış İrsaliye Genel

Fiş Tipi: İç Satışlar İrsaliye Tarihi: 22.01.2009 Perşembe

Tarih	Seri	No	Alt Hesap	Adı	Sevk Yeri	Ödeme	Gün	İşlem	Şube	F	Tipi	Tevkifat	İsk. 1
12.01.2009		742.163			IH016-45	VD		TF					0,0

Seçilen cari hesaba ait bekleyen emanet faturası (veya faturaları) ekrana gelir ve fatura detayları gösterilir.

Bekleyen faturalardan istenenler seçilerek sevkiyat yapılır (Ctrl, Shift ile çoklu seçim)

Sıralama: Teslim Tarihi Stok/Hizmet için Seçilen satırlar alınsın

Teslim Trh	Stok Kod	Stok/Hizmet Adı	Kat.Detay	Miktar	Kalan Miktar	Brm	Fiyat
1	V01-3314	MEKANİK VALF		85	85	AD	983,25
2	V02-4619	ELEKTRONİK VALF		325	325	AD	664,50

Bu pencerede teslim tarihine veya stok koduna göre sıralama yaptırılabilir. (Örnekte teslim tarihleri belirlenmemiştir.)

İlgili cari hesaba ait bekleyen emanet faturaları listesinden bir ya da birden çok satır seçilerek işleme devam edilir. Çalıştır butonuna basıldığında **"Satış Emanet İrsaliyesi"** ekranına geçilir.

ST09DERECE - Satış Emanet İrsaliyesi (Emanet)

Dosya Müşteri Stok Hizmet Yükle

Şube: <Merkez Şube> Fatura No: 1 Müşteri: IH016 Alt Hesap: İşlem: Satış Fatura (TF) Ödeme: Tek Vade (VD) Döviz: Türk Lirası Kur: 0,00000 Bul

Emanet faturasından gelen miktarlar gridda görülür. Gerekirse değiştirilerek sevkiyatı yapılacak olan miktarlar girilebilir. Bu yöntemle emanet faturası birden çok irsaliyeye bölünebilecektir.

Nakliye: <Serbest> Referans: Açıklama:

Emanet.Fat: 742163 12.01.09 (Mik:85) 742163 12.01.09

	Stok/Hizmet Kod	Stok/Hizmet Adı	Grup	K...	1. Miktar	Br	2. Miktar	Br2	Fiyat	Brüt Bedel
1	V01-3314	MEKANİK VALF	18		85	AD			983,25	83.576,25
2	V02-4619	ELEKTRONİK VALF	18		325	AD			664,50	215.962,50

Bir önceki ekranda seçilen emanet faturalarından ilgili stoklara ait miktarlar ve fiyat bilgileri otomatik olarak gelir. Kullanıcı, faturada yazılı miktarların tamamını tek seferde sevk edebileceği gibi kısmi dönüşüm de yapabilir.

Mekanik valflerin tamamı ile elektronik valflerin 125 adedi ilk sevkiyatla teslim ediliyor olsun.

Bu durumda yukarıda örneği görülen emanet irsaliyesinde 325 olan elektronik valf miktarı 125 adet olarak düzeltilir ve irsaliye kaydedilir.

NOT: Emanet Fatura -> İrsaliye dönüşümü sırasında aksi belirtilmedikçe emanet faturasında tespit edilmiş olan fiyatlar düzeltilmez ve satır iskonto, dip iskonto vb. türden fiyatı etkileyecek değişiklikler yapılmaz.

ST09DERECE - Satış Emanet Fatura -> İrsaliye Dönüşümü

Yer Kodu: Merkez Ambarı (A) Baş Saat: 11:02 Her belge için: 1 dakika arttır

Müşteri: IH016 ABC BLD. SULAMA HİZMETLERİ A.Ş.

Bekleyen Faturaları Bul: Son İrsaliye No: 1 Bul

Fiş Tipi: İç Satışlar İrsaliye Tarihi: 22.01.2009

Tarih	Seri	No	Alt Hesap	Adı	Sevk Yeri	Ö
12.01.2009		742.163			IH016-45	V

Bekleyen faturalardan istenenler seçilerek sevkiyat yapılır (Ctrl,Shift ile çoklu seçim)

Sıralama: Teslim Tarihi Stok/Hizmet için Seçilen satırlar alınsın

Teslim Trh	Stok Kod	Stok/Hizmet Adı	Kat.Detay	Miktar	Kalan Miktar	Brm	Fiyat
1	V02-4619	ELEKTRONİK VALF		325	200	AD	664,50

İrsaliye kaydedildikten sonra yeniden fatura ->irsaliye dönüşümü ekranına dönüldüğünde; Kapanmamış emanet faturaları ile teslimatı yapılmamış olan stoklar ve kalan miktarlar görülebilecektir.

Sevk edilecek miktar düzeltildikten sonra irsaliye kaydı tamamlanır.

NOT: Yukarıda belirtildiği gibi emanet faturalarından irsaliyeye dönüşüm işlemi kullanılabileceği gibi doğrudan emanet irsaliyesi de düzenlenebilir.

Satış/Emanet/Emanet İrsaliyesi adımı kullanıldığında irsaliyeyi oluşturacak kalemlerin seçimi için emanet faturasından karşılama yöntemi kullanılabilir. Aşağıda ilgili menü adımları gösterilmiştir.

İrsaliye üst bilgilerinde ilgili sahalara (Müşteri, varsa alt hesap, işlem tipi vb.) doldurulur. Grid sahasında sevk edilecek stok ve miktarı girilir.

ST09DERECE - Satış Emanet İrsaliyesi

Dosya Müşteri Stok Hizmet Yükle

Şube: <Merkez Şube> Fiş Tipi: Normal Hesap: Fyt*Mkt=>Bed

Fatura No: 1 2 D Tarih: 04.02.2009 Yer Kodu: Merkez Ambarı (A)

Müşteri: IH016 ABC BLD. SULAMA HİZMETL Sevk Yeri: MANİSA-MANİSA ORG.SAN.SİT. (IH016-45)

Alt Hesap: Sevk Tarihi: 04.02.2009 Zamani: 12:14:40

İşlem: Satış Fatura (TF) Nakliye: <Serbest>

Ödeme: Tek Vade (VD) Döviz: Türk Lirası Kur: 0,0000

Emanet Fatura tarihini ve numarasını gösteren bu saha şu anda boştur. Birazdan ilgili emanet faturası seçildiğinde bu bölüm otomatik olarak doldurulacaktır.

Emanet.Fat:

	Stok/Hizmet Kod	Stok/Hizmet Adı	Grup	K..	1. Miktar	Br	2. Miktar	Br2	Fiyat	Brüt Bedel
1	V02-4619	ELEKTRONİK VALF			100	AD			664,50	66.450,00

Kullanıcı, irsaliyede belirtilen stoğun karşılanacağı yer olarak bu cari hesaba daha önce kesilen emanet faturasını seçer. İlgili emanet faturasını seçmek için bu pencerede **Yükle/Emanet Faturadan Karşıla** komutu verilerek aşağıdaki gibi devam edilir.

Ekstra aynı olacaklar listesinde ([?] açıklama bölümünde detay bilgi verilmiştir.) Alt hesap satırı (gerekirse) seçilerek devam edilir. Program ilgili stokların karşılanacağı yer olarak bu müşteriye daha önce kesilmiş olan emanet faturasını bulur ve otomatik olarak ilişkilendirme yapar.

Yükle/Emanet Faturadan Karşıla komutu verilerek irsaliyeyi oluşturan stokların ilgili cari hesaba daha önce kesilmiş olan emanet faturasından karşılanması sağlanır.

UYARI

Bekleyen emanet faturalarından seçerek dönüşüm yapılabildiği gibi irsaliye içinden de yüklenebilir.

NOT: Emanet faturalarının emanet irsaliyesine dönüştürülmesi işlemi normal siparişlerin faturaya dönüştürülmesi adımıyla birebir benzerlik gösterir.

İrsaliye sonrası **Ticari/Emanet Fatura Raporları**'na giderek yeniden rapor alınırsa;

İrsaliye sonrasında sevk edilen ve kalan miktarların güncellendiği görülebilir.

Yine aynı menü adımıyla ulaşılan **“Emanet Fatura Total Raporu”** alınırsa, aylık bazda satışlar da aşağıdaki gibi güncellenmiş olacaktır.

ST09DERECE - Emanet Stok Kalanları

Rapor: Düz

Stok Kodu	Stok Adı	Yıl	Ay Adı	Orijinal Miktar	Kalan Miktar
V01-3314	MEKANİK VALF	2009	01) Ocak	85	0
V02-4619	ELEKTRONİK VALF	2009	01) Ocak	325	200
				410	200

Emanet faturaları irsaliyeye dönüştürüldüğünde stok envanteri de güncellenir. Sevkiyat sonrası stoklar için durum raporu alınır;

ST09DERECE - Stok Durum Raporu

Rapor: Düz

Stok Kodu	Stok Adı	Br	Son Stok Miktarı	Asgari Miktar	Gelecek Sip. Miktarı	Gidecek Sip. Miktarı	Gereksinim Miktarı
V01-3314	MEKANİK VALF	AD	215	0	0	0	0
V02-4619	ELEKTRONİK VALF	AD	625	0	0	200	0
		AD	840	0	0	200	0

Stok durum raporunda **“Son Stok Miktarı”** ve **“Gidecek Sipariş Miktarı”** kolonlarındaki değerlerin güncellendiği görülür.

UYARI

Stok durum raporunda gösterilen **“Gidecek Sipariş Miktarı”** sütunundaki değerler, hakiki siparişlerin bekleyenleri ile emanet faturalarının bekleyenleri toplamı kadardır.

Emanet irsaliyesi, emanet faturasındaki kalemlerin satışının tamamlandığı adımdır. Program, irsaliyeyi oluşturan kalemlerin satış geliri olarak işlenmesini sağlar. Bu aşamada stok maliyetleri de değişmiş olacaktır.

Maliyet hesaplama işlemi yapılır ve envanter raporu alınır;

ST09DERECE - Maliyetli Envanter Raporu

Tarih: 01.01.2009 -> 31.12.2009
Rapor: Düz

Stok Kod	Stok Adı	Mal. Brm	Devir Mal. Miktar	Devir Maliyet	Giren Mal. Miktar	Giren Maliyet	Çıkan Mal. Miktar	Çıkan Maliyet	Kalan Mal. Miktar	Kalan Maliyet	Kalan Brm. Maliyet
V01-3314	MEKANİK VALF	AD	0	0,00	300	193.912,21	85	54.941,79	215	138.970,42	646,37
V02-4619	ELEKTRONİK VALF	AD	0	0,00	750	357.093,88	125	59.515,85	625	297.578,23	476,13
		AD	0	0,00	1.050	551.006,09	210	114.457,44	840	436.548,65	

NOT: Emanet faturası düzenlendiğinde zaten ilgili cari hesap borçlandırıldığı için emanet irsaliyesinin cari hesap bakiyelerine etkisi olmayacaktır.

Emanet faturası stoklar açısından maliyete esas bir hareket değildir. Emanet irsaliyesi ile teslimat ise satılan malın maliyetini etkiler ve envantere de gösterilir.

Emanet işlemlerine ilişkin fatura ve irsaliye düzenlendiğinde oluşan satış geliri program tarafından aşağıdaki gibi muhasebeleştirilir.

Entegrasyon/Emanet Entegrasyonu/Alım-Satış Emanet Entegrasyonu

Satış Emanet Entegrasyonu							
Açıklama	Hesap Kodu	Hesap Adı	Kategori Detay	Fiş No	Açıklama	Borç	Alacak
	120 01	ABC BLD. SULAMA HİZMETLE		742163	Emanet Faturası, 4734-21/b (0	353.455,73	
	382 01	GELECEK AYLARA AIT GELİR		742163	Emanet Fat. Kdv Matrahı %18,		299.538,75
	391 18	Tah. Kdv %18		742163	Satış Fatura, ABC BLD. SULAI		53.916,98
						353.455,73	353.455,73
						353.455,73	353.455,73

İrsaliye düzenlendikten sonra yapılacak entegrasyonlarda, satılan malın maliyeti mahsubunda emanet irsaliyelerinin de maliyeti gösterilir.

- Tıpkı sipariş gibi emanet faturası kalan kapatımı yapılabilir, Emanet irsaliyesi içinde **/Yükle/Emanet Faturadan Karşıla** ile fiş içinden karşılama yapılabilir.
- Toplu entegrasyonlarda emanet faturası ve emanet irsaliyeleri entegre edilebilir.
- Fatura veya irsaliye icmalinde **normal/emanet/hepsi** ayırımı verilebilir.

EMANET TAKİP SÜRECİ

İhale usulü veya benzeri özel anlaşmalara bağlı olarak çalışılan cari hesaplara ilişkin hareketler ve evrak düzenleme biçimleri aşağıda verilmiştir.

- Yapılan ihale sonucunda ihaleyi kazanan firma ihale konusu mal ve hizmetler için fatura (veya faturalar) keser. Bu faturaları oluşturan kalemler şartnameye uygun olarak planlanan ileri tarihlerde teslim edileceğinden faturaların düzenlendiği tarih itibariyle mevcut stok bakiyeleri değişmez.
- Öte yandan emanet faturasının kesildiği tarih itibariyle ilgili cari hesap (ihaleyi açan kuruluş) program tarafından borçlandırılır.
- Planlanan teslim tarihi geldiğinde (ki birden çok tarih planlanmış olabilir) ilgili stok ve hizmetler için emanet irsaliyesi düzenlenir.
- İhale konusu stokların bakiyeleri emanet irsaliyesi düzenlenerek sevkiyat yapıldığında değişir!
- Bir faturadaki kalemler farklı zamanlarda birden çok irsaliye düzenlenerek sevk edilebilir. Faturada belirtilen miktarlara ulaşıldığında ilgili fatura program tarafından otomatik olarak kapatılır. Bu işlem programda Fatura-İrsaliye dönüşümü adımı ile takip edilir.
- Faturaya konu olan cari hesabın yapacağı ödemeler (banka havale/eft işlemleri, çek/senet, nakit vb. yöntemlerle yapılan tüm tahsilatlar) ilgili cari hesabın borcundan düşülür. Son ödeme yapıldığında da cari hesap bakiyesi kapanır.

EMANET İŞLEMLERİ KULLANILDIĞINDA

İşletme henüz sevkiyatı yapılmamış stoklar için fatura düzenleyebilecektir. Kesilen fatura ile ilgili cari hesap önceden borçlandırılmış olacaktır. Sevkiyatların hangi faturaya istinaden yapıldığı (siparişlerde olduğu gibi) takip edilebilecektir. Fiili stoklar daima düzgün çalışacaktır. (İrsaliye düzenlenmedikçe stok miktarları değişmez.)

EMANET İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Müşterinin emanet hesabı 38'li bir hesaba, alıcının emanet hesabı ise 18'li bir hesaba yazılır.

100 TL + 18 TL(KDV)'lik emanet satışı için;

120 Müşteri (Alıcı)	118	
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler (382 - 389 arası bir hesap da tavsiye edilir)		100
391 Hesaplanan KDV		18

gibi mahsup yapmak gerekir.

Malın 50 TL'lik kısmı irsaliye ile gönderilirse (Emanet irsaliyesinde KDV gözükmemelidir.)

380 Gelecek aylara ait gelirler	50	
600 Satış geliri		50

şeklinde işlenir.

50 TL'nin maliyeti hesaplanarak (50 TL için maliyet: 40 TL olsun)

620 Maliyet hesabı	40	
153 Ticari mallar (Duruma göre 151-153)		40

dönem sonunda ise işlenir.

Emanet fatura mahsubunda 380 Hesap için satır tipi KDM olur.
(Yani B Formunda bu rakam gösterilir ve KDV beyannamesine aynen alınır)

Emanet irsaliyedeki 600'lü hesapta ise satır tipi boş bırakılır.
(B Formuna alınmaz ve KDV beyannamesinde bu rakam gösterilmez.)

Emanet faturasını alan işletme, kendisine gelen bu faturayı

180 Gelecek Aylara ait Giderler (182-189 arası 'Teslim Alınacak Mal ve Hizmetler' adlı bir hesap tavsiye edilir)	100	
191 İndirilecek KDV	18	
320 Satıcılar		118

şeklinde işler.

Mal teslim alınınca (Emanet irsaliyesi) – (50 TL'lik olsun)

153 Ticari Mallar (duruma göre 150-153 arası)	50	
180 Gelecek Aylara ait Giderler		50

şeklinde stoklara aktarılır.

EMANET İŞLEMLERİ ÖZET

Klasik fatura ile bu işlem yapılırsa;

- Stoklardan çıkış yapılır.
- Satılan malın maliyeti hesaplanır ve envanterden düşülür.
- Belki de daha üretilmemiş mal envanterden düşüleceği için son stok ve envanter kalan maliyet ters dönebilir.

Emanet faturası kısmında kesilen fişler sadece **cari hesabı etkiler**. Stokları etkilemez.

Emanet irsaliyesi ile yapılan çıkışlar ise normal satış geliri kabul edilir. **Maliyet hesaplarını** etkileyerek o andan itibaren **envanteri** de **etkiler**.

Emanet fatura -> irsaliye dönüşümü adımı, malların peyderpey gönderilmesini sağlar.

Ticari adımdaki Emanet raporlarında;

- Ne kadar malın emanete alındığı (miktar ve bedel açısından);
- Ne kadarının sevk edildiği;
- Ne kadarının beklemede olduğu;

gösterilir. Bu bilgiler, stok, müşteri, stok+müşteri, müşteri+stok gibi çeşitli kısımlar ile gösterilebilir.

Emanet faturası muhasebeleştiğinde; (Örnek olarak 100 + 8 => 108 TL için)

- Müşterinin hesabı borçlanır (Örnek için 108)
- KDV hesabı alacaklanır (Örnek için 8)
- Müşteri emanet hesabı alacaklanır. (Örnek için 100 - oluşacak satış geliri)

Emanet irsaliyesi muhasebeleştiğinde;

- Satış geliri alacaklanır;
- Emanet hesabı borçlanır.

DERECE YAZILIM HİZMETLERİ TİCARET A.Ş.
(Şubat 2009)